

τεύχος 6

Φεβρουάριος 2014

www.ere.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
& ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
GREEK RHEUMATOLOGY SOCIETY & PROFESSIONAL ASSOCIATION OF RHEUMATOLOGISTS
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1960

newsletter

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
& ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

πρόλογος

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Σας καλωσορίζω στο δεύτερο Newsletter του παρόντος Δ.Σ. Στις σελίδες του θα βρείτε πληροφορίες και τοποθετήσεις που αφορούν θέματα που απασχολούν την κοινότητά μας. Δυστυχώς η περίοδος αυτή είναι περίοδος αβεβαιότητας, ανασφάλειας και πολυημερών ανατροπών, με τις τελευταίες να επηρεάζουν αποφασιστικά την καθημερινή λειτουργία μας, δυσχεραίνοντάς την.

Μία μεγάλη ανατροπή είναι η αναδιάρθρωση των υπηρεσιών πρωτοβάθμιας υγείας, που πιθανότατα θα έχει σαν αποτέλεσμα την λύση των συμβάσεων εργασίας πολλών συναδέλφων του ΕΟΠΥΥ. Για τα θέματα αυτά έχουν γίνει προσπάθειες για παρέμβαση σε κάθε δυνατό επίπεδο. Στα πλαίσια αυτά έγινε συνάντηση του Προέδρου και του Γ. Γραμματέα με τον Πρόεδρο του ΕΟΠΥΥ κ. Κοττό, όπου εκτέθηκαν οι θέσεις της Εταιρείας για τον εξορθολογισμό της λειτουργίας του, ώστε και να επιτελείται το έργο του και να μη γίνονται ενέργειες με μόνο κριτήριο την περικοπή δαπανών. Έγινε επίσης παρέμβαση προς τον Υπουργό Υγείας κ. Γεωργιάδη, αρχικά με προσπάθεια άμεσας επικοινωνίας, κάτι που δεν κατέστη δυνατόν καθώς το ραντεβού δεν κλείστηκε ποτέ και στη συνέχεια με αποστολή αλληλογραφίας που παρατίθεται σε άλλες σελίδες. Αυτά βέβαια δεν έχουν απλώς επιστημονική διάσταση, αλλά πρόκειται και επαγγελματικά προβλήματα. Εδώ η συμβολή της Επιτροπής Επαγγελματικών Υποθέσεων θα ήταν απαραίτητη, δυστυχώς όμως δεν υπήρχαν οι επιθυμητές πρωτοβουλίες ή παρεμβάσεις από μέρους τους.

Άλλο μείζον πρόσφατο πρόβλημα αποτελεί η επιβολή ορίου (πληθών) στη συνταγογράφηση. Αυτό προκαλεί αναστάτωση και στους συναδέλφους αλλά και στους ασθενείς. Έγινε και εδώ

παρέμβαση, χωρίς να έχουμε κάποια ανταπόκριση την ώρα που γράφονται οι σειρές αυτές. Όμως το πρόβλημα παραμένει και, καθώς αυτοί που θα θιγούν θα είναι κυρίως οι νεότεροι συνάδελφοι, δεν πρέπει να συμβιβαστούμε με αποφάσεις που θα μειώνουν το ρόλο του ρευματολόγου και τη δυνατότητα ορθής άσκησης της ειδικότητας. Φαίνεται επίσης ότι πρέπει πλέον να ληφθούν πρωτοβουλίες προστασίας της ειδικότητάς μας με καθορισμό των ορίων αλλήλα και διεκδίκηση των δικαιωμάτων των ρευματολόγων.

Στα πλαίσια αυτά, και μετά την πρόσφατη Γενική Συνέλευση της 14-12-2013 που πραγματοποιήθηκε στη διάρκεια των MMP 2013, αρχίζει η υλοποίηση πρωτοβουλιών που έχουν αποφασιστεί και εγκρίθηκαν στη Γ.Σ. Η λογική της "επιθετικής ενημέρωσης" συντονίζεται από τον Αντιπρόεδρο κ. Τρόντζα, ο οποίος ανέλαβε εξ αρχής την υλοποίηση του "Σχεδίου Δράσης" με εξουσιοδότηση του Δ.Σ. Ήδη έχει δημοσιευθεί η προκήρυξη, μετά από τις πολλές προσπάθειες και την αφειδή δαπάνη χρόνου από μέρους του. Ελπίζουμε ότι το μακρόπνοο αυτό πρόγραμμα υλοποιούμενο θα αναδείξει το ρόλο του ρευματολόγου και θα ευαισθητοποιήσει το κοινό και τις αρχές για τις ρευματικές παθήσεις. Εδώ θα ενταχθούν και οι επιμέρους -αποσπασματικές εν πολλοίς- ενημερωτικές δράσεις της Εταιρείας μας.

Άλλη πρωτοβουλία είναι η επαφή και επικοινωνία με τις ενώσεις των ασθενών ώστε να υπάρξει ενιαία και ομοιογενής αντιπροσωπεία. Στόχος είναι να συνταχθεί σχέδιο δράσης για τις ρευματικές παθήσεις που θα αποτελεί οδηγό για τις ενέργειες και δράσεις της ρευματολογικής κοινότητας τόσο από την επιστημονική οπτική όσο και από την οπτική των ασθενών και θα είναι το πλαίσιο δράσεων για τις ενέργειές μας. Γι' αυτό το λόγο έχει ήδη προγραμματιστεί συνάντηση με τις ενώσεις των ασθενών.

Στην έκτακτη Γ.Σ. της 14-12-2013 εκλέχθηκε Ταμίας ο κ. Γεωργιάδης, που ήταν και μοναδικός υποψήφιος, τον οποίο και καλωσορίζουμε.

ΙΔΡΥΤΙΚΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

- ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΓΙΟΒΑΝΙΔΗΣ †
- ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΓΚΙΟΚΑΣ †
- ΠΕΤΡΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ †
- ΜΠΕΝΑΚΗΣ ΜΑΤΣΙΑΣ †
- ΔΩΡΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ †
- ΠΑΥΛΟΣ ΣΦΗΚΑΚΗΣ

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ Δ.Σ.

- ΕΥΓ. ΦΩΚΑΣ † (1961-1965)
- Α. ΠΡΑΤΣΙΚΑΣ † (1965-1966)
- Ε. ΒΑΚΡΙΝΟΣ † (1967-1968)
- Α. ΖΑΒΕΡΔΙΝΟΣ † (1969-1970)
- Π. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ † (1971-1972)
- Ν. ΚΕΠΕΤΖΗΣ † (1973)
- Π. ΣΦΗΚΑΚΗΣ (1973-1974)
- Π. ΤΣΑΧΑΛΟΣ † (1975-1976)
- Φ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (1977-1978)
- Δ. ΣΤΡΟΥΜΠΟΥΛΗΣ † (1979-1980)
- Α. ΓΑΛΛΗΣ † (1981-1982)
- Γ. ΦΩΣΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ (1983-1984)
- Π. ΝΤΑΝΤΗΣ (1985-1986)
- Β. ΘΟΥΑΣ (1987-1988)
- Κ. ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ † (1989-1990)
- ΑΛ. ΑΝΔΡΙΑΝΑΚΟΣ (1991-1992)
- Ι. ΛΑΛΟΣ (1993-1994)
- Π. ΤΣΑΧΑΛΟΣ † (1995)
- Μ. ΜΑΥΡΙΚΑΚΗΣ (1995-1996)
- Σ. ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ (1997-1998)
- Γ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (1999-2000)
- Κ. ΜΠΟΚΗ (2001-2002)
- ΧΡ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ (2003-2004)
- Δ. ΚΑΡΡΑΣ (2005-2006)
- Γ. ΒΑΪΟΠΟΥΛΟΣ (2007-2008)
- Κ. ΤΕΜΠΟΣ (2009-2010)
- Π. ΣΦΗΚΑΚΗΣ (2011-2012)

Δ.Σ. 2013 - 2014

- ΠΡΟΕΔΡΟΣ**
ΣΠΥΡΟΣ ΑΣΛΑΝΙΔΗΣ
- ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ**
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΡΟΝΤΖΑΣ
- Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΠΕΡΜΠΕΡΙΔΗΣ
- ΤΑΜΙΑΣ**
ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
- ΕΙΔ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΤΣΑΚΗ
- ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**
ΠΕΤΡΟΣ Π. ΣΦΗΚΑΚΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
& ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μεσογείων 387,
153 43 Αγία Παρασκευή

Σε άλλες σελίδες υπάρχει η ενημέρωσή του, που αφορά δραστηριότητες της EULAR, όπου συμμετέχει σαν εκπρόσωπος στη UEMS. Θέλησή μας είναι η ενεργός συμμετοχή σε όλες τις δραστηριότητες της EULAR που μας αφορούν και να εφαρμόζουμε, όταν χρειαστεί, αυτά που ισχύουν σε άλλες χώρες όντας προετοιμασμένοι.

Η διατήρηση των επιστημονικών δράσεων της Εταιρείας παραμένει βέβαια το κύριο μέλημά μας. Η προσπάθεια του e-learning που συνεχίζεται χάρις στις άοκνες προσπάθειες της κας Καταξάκη δεν έχει ακόμα αρκετή συμμετοχή, θα συνεχίσουμε όμως τις προσπάθειες, καθώς είναι μια δράση που θα είναι όλο και σημαντικότερη στο μέλλον. Παράλληλα συνεχίζεται η βιβλιογραφική ενημέρωση που υλοποιείται με πρωτοβουλία και πολυτιμη συμβολή του κ. Νίκα. Φυσικά, καμία διαδικτυακή δράση δεν αντικαθιστά τις Επιστημονικές Εκδηλώσεις. Στα πρόσφατα MMP 2013 η συμμετοχή δεν ήταν η επιθυμητή, ωστόσο θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια για επιτυχημένες εκδηλώσεις, τόσο για τις Εαρινές Ημέρες, όσο και για το Πανελλήνιο Συνέδριο.

Η στήριξη του ερευνητικού έργου παραμένει σημαντική προτεραιότητα της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ. Το καταστατικό καθορίζει διαδικασίες υλοποίησης των προγραμμάτων υποτροφιών και ερευνητικών πρωτοκόλλων μέσω των Ομάδων Εργασίας. Η πρόσφατη συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια των MMP δεν είχε την επιθυμητή συμμετοχή, είναι όμως επιταγή του καταστατικού. Ο κ. Σφηκιάκης καταβάλλει σημαντικές προσπάθειες στον τομέα αυτό. Βέβαια τίποτε δεν είναι μόνιμο και ίσως χρειαστούν προσαρμογές αν διαπιστωθούν σημαντικές δυσλειτουργίες.

Ελπίζω ότι θα βρείτε ότι το παρόν Ενημερωτικό Δελτίο - Newsletter, που συντάχθηκε με τις προσπάθειες του Γ. Γραμματέα κ. Μπερμπερίδη, θα αποτελέσει ένα τεύχος που θα σας κινήσει το ενδιαφέρον. Επιθυμία μας παραμένει να είναι βήμα θέσεων και απόψεων σε πολλά θέματα με αρθρογραφία από όσο περισσότερους συναδέλφους εντός και εκτός ΔΣ. Είναι απαραίτητη η συμμετοχή όλων μας, από τα μικρότερα ως τα σημαντικότερα.

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς,
Σπύρος Ασσανίδης
Πρόεδρος ΕΡΕ & ΕΠΕΡΕ

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ήδη συμπληρώθηκε ένας χρόνος από τότε που ανέλαβα τα καθήκοντα του Δ.Σ. Μία χρονιά πολύ δύσκολη. Ανακατατάξεις στο χώρο της Υγείας, στο χώρο του φαρμάκου, στις εργασιακές σχέσεις.

Το Δ.Σ. προσπάθησε να κάνει παρεμβάσεις, ως θεσμικός παράγων και πέτυχε κάποιους στόχους (όπως π.χ. το ποσοστό συμμετοχής των ασθενών στα DMARDS). Πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία οι Εαρινές Ημέρες Ρευματολογίας καθώς και τα Μετεκπαιδευτικά Μαθήματα Ρευματολογίας.

Όλοι στο Δ.Σ. εργάζονται με ζήλο, ώστε να γίνει η δέουσα προβολή της Ρευματολογίας και το έργο του Ρευματολόγου. Όλα αυτά μέσα από συντονισμένες προσπάθειες και προσεκτικά βήματα, ώστε να δώσουν το άμεσο αποτέλεσμα. Ήδη δρομολογούνται κινήσεις οι οποίες θα δώσουν άλλη η νοή στην ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ, θα έχουν ευεργετικές επιπτώσεις στους ασθενείς και θα επιβεβαιώσουν το ρόλο του Ρευματολόγου στο Σύστημα Υγείας.

Το Δ.Σ. έχει τη διάθεση να συνεχίσει τις προσπάθειες για την επίτευξη υψηλών στόχων. Σε όλη αυτήν την προσπάθεια θα πρέπει να έχει και την στήριξη των μελών της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ.

Πρέπει όλοι οι συνάδελφοι να στέλνουν τις προτάσεις τους όχι μόνο για Επιστημονικά θέματα, αλλά και για ότι άλλο κρίνεται σκόπιμο, ώστε να γίνεται συζήτηση στο Δ.Σ. και περαιτέρω υλοποίηση.

Η σύμπνοια, ο κοινός στόχος και η συνεννόηση των μελών του Δ.Σ., είναι οι παράγοντες που οδηγούν σε καλή αποτελέσματα τις παρεμβάσεις του Δ.Σ. Το κάθε μέλος του Δ.Σ. γνωρίζει τις υποχρεώσεις του, αλλά αναλαμβάνει και πρωτοβουλίες και με την καταλυτική παρέμβαση του Προέδρου, επιτυγχάνει τους στόχους.

Οι προσπάθειες θα συνεχιστούν με μεγαλύτερη αποφασιστικότητα, οι προσδοκίες μας είναι υψηλότερες και μέσα από την κρίση που βιώνουμε, πιστεύω ότι θα πετύχουμε ακόμη περισσότερα. Να είμαστε όλοι κοντά στην ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ.

Χαράλαμπος Μπερμπερίδης
Γεν. Γραμματέας

Έκδοση ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
& ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
Μεσογείων 387, 153 43 Αγία Παρασκευή
t. 210 6545243, f. 210 6545243, e. mail@ere.gr, w. www.ere.gr

Επιμέλεια έκδοσης
Αγ. Κωνσταντίνου 40, 151 24, Μαρούσι
t. 210 6195994, f. 210 6195726, e. info@edily's.gr
Σχεδιασμός / Σελιδοποίηση ΣΟΦΙΑ ΦΙΛΟΥ

Ημ/νία: 11-12-2013
Αρ. Πρωτ.: 298

Προς
τον Αξιότιμο Υπουργό Υγείας
κ. Α. Γεωργιάδη

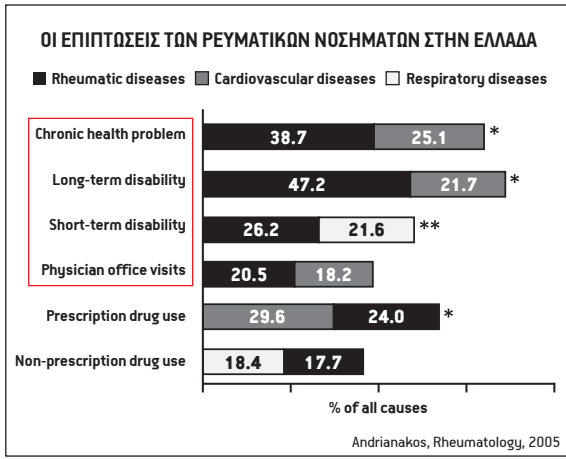
Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Στα πλαίσια των αλλαγών που υλοποιεί το Υπουργείο Υγείας υπό την ηγεσία σας, θα θέλαμε να θέσουμε υπόψη σας τα παρακάτω:

Οι Μυοσκελετικές Παθήσεις αποτελούν σημαντικό μέρος του συνολικού προβλήματος υγείας στη χώρα, καθώς είναι συχνές και εμφανίζουν μεγάλη κοινωνικοοικονομική επιβάρυνση, λόγω της εξέλιξής τους προς αναπηρίες, αν αφεθούν χωρίς αγωγή. Σύμφωνα με την τρέχουσα διεθνή πρακτική και τις διεθνείς οδηγίες, ο στόχος για την αντιμετώπιση του προβλήματος είναι η έγκαιρη διάγνωση και η πρώιμη θεραπευτική αντιμετώπιση των ρευματικών παθήσεων.

Η έγκαιρη διάγνωση μπορεί να γίνει όταν οι ασθενείς εξετάζονται όσο το δυνατόν νωρίτερα από Ειδικούς Ρευματολόγους, που είναι οι μόνοι γιατροί που έχουν εξειδικευμένη εκπαίδευση για την εκτίμηση, διάγνωση και θεραπευτική αντιμετώπιση των ρευματικών νοσημάτων.

Όπως προκύπτει και από δημοσιευμένες μελέτες στη χώρα μας, οι μυοσκελετικές παθήσεις είναι μεταξύ των κυριότερων αιτιών μακροχρόνιας και βραχυχρόνιας αναπηρίας, επισκέψων σε γιατρό και η κύρια (πο-

σοστιαία) που προκαλεί χρόνια πρόβλημα υγείας. Αυτό φαίνεται και στην επισυναπτόμενη διαφάνεια Ελληνικής Επιδημιολογικής Μελέτης που έχει δημοσιευθεί σε περιοδικό μεγάλου κύρους.

Πιστεύουμε ότι ένας τρόπος για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα αυτό είναι να περιλαμβάνονται οι Ρευματολόγοι στις δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας, ώστε να εξασφαλιστεί η πρώιμη διάγνωση και έγκαιρη αντιμετώπιση των Ρευματικών Παθήσεων.

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε μορφής συνεργασία ή διευκρινίσεις.

Με τιμή,

Δρ Σπύρος Ασλανίδης
Πρόεδρος της ΕΡΕ & ΕΠΕΡΕ

Ημ/νία: 27/01/2014
Αρ. Πρωτ.: 303
Προς: το Υπουργείο Υγείας
Γενική Διεύθυνση Υγείας
Διεύθυνση Φαρμάκων και Φαρμακείων
Αθήνα

**Θέμα: Υπουργική Απόφαση με θέμα
"Τιμολόγηση Φαρμάκων και Λοιπές Διατάξεις"**

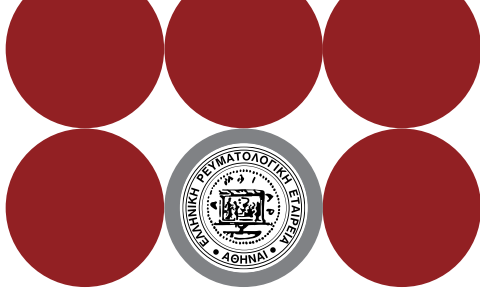
Αξιότιμοι Κύριοι,
Με αφορμή το παραπάνω σχέδιο Υπουργικής Απόφασης, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η καθιέρωση μηνιαίου ορίου (πληθαφόν) συνταγογράφησης ανά ιατρό είναι ένα μέτρο που στην εφαρμογή του μπορεί να προκαλέσει σημαντικά προβλήματα δυσλειτουργίας. Ειδικότερα:

1. Η εισαγωγή των δαπανών στο σύστημα για συνταγές που εκτελούνται μέσω φαρμακείων του ΕΟΠΥΥ, γίνεται με σημαντική καθυστέρηση, με αποτέλεσμα να μην είναι συγκρίσιμες οι χρονικές περίοδοι. Έτσι, ο γιατρός δεν είναι σε θέση να γνωρίζει πώς εξελίσσεται η δαπάνη του στη διάρκεια του μήνα και κινδυνεύει να βρεθεί ξαφνικά να έχει ξεπεράσει το μηνιαίο του όριο. Φαίνεται λογικό να εξαιρεθούν από το ατομικό πληθαφόν οι συνταγές οι εκτελούμενες μέσω ΕΟΠΥΥ, τουλάχιστον μέχρι να ολοκληρω-

ρωθεί η άμεση εισαγωγή τους στο σύστημα καταγραφής. Τα περισσότερα από τα φάρμακα αυτά είναι βέβαια ιδιαίτερα ακριβά. Όμως πιστεύουμε ότι η επικείμενη εφαρμογή των θεραπευτικών πρωτοκόλλων θα συμβάλει αποφασιστικά στην επιθυμητή περιοστολή δαπανών, μέσω εξορθολογισμού της συνταγογράφησης. Η εταιρεία μας έχει επισήμως αποστείλει θεραπευτικά πρωτόκολλα συνταγογράφησης που αφορούν τους βιοβιολογικούς παράγοντες.

2. Η απόφαση μείωσης κατά 20% της συνταγογράφησης σε σχέση με τα ποσά του προηγούμενου έτους, προκαλεί πρόβλημα στους νέους ιατρούς οι οποίοι, όταν είναι στα πρώτα έτη άσκησης του επαγγέλματος, είναι φυσικό να έχουν χαμηλή συνταγογράφηση, άρα χαμηλότερο "σημείο εκκίνησης". Το ίδιο ισχύει και για τους γιατρούς που έχουν με πρωτοβουλία τους ορθολογική και αυτοπεριοριζόμενη συνταγογράφηση. Αντίθετα, ευνοούνται οι "υπερσυνταγογράφοι" κάτι που είναι εκτός του πνεύματος περιοστολής του Υπουργείου. Αυτό ισχύει πολύ περισσότερο για νέους ιατρούς που λείπουν σε μετεκπαιδεύσεις εσωτερικού ή εξωτερικού ή για άλλους λόγους (πχ μητρότητα σε γυναίκες). Η εφαρμογή της διάταξης αυτής θα έπρεπε ίσως να λαμβάνει ως μέτρο το μέσο όρο συνταγογράφησης της ειδικότητας.

3. Υπάρχουν φάρμακα που χορηγούνται ανά βήμα. Αυτό

σημαίνει ότι ολόκληρη η χρέωση γίνεται σε ένα μήνα, με αποτέλεσμα να αυξάνεται υπερβολικά το όριο του συγκεκριμένου μήνα, ενώ το κόστος θεραπείας στην ουσία θα πρέπει να καταμετρηθεί στο δμννο. Θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα ώστε να κατανέμεται ανά μήνα.

4. Η κατανομή των ρευματολόγων (και κατ' επέκταση όλων των γιατρών) δεν είναι ομοιομερής στα διάφορα γεωγραφικά διαμερίσματα και περιοχές. Είναι φυσικό λοιπόν ότι σε περιοχές με λιγότερους αναλογικά γιατρούς θα υπάρχει αυξημένη δαπάνη ανά ιατρό λόγω αυξημένου αριθμού ασθενών. Στο θέμα αυτό μπορεί να βοηθήσει τυχόν καταγραφή κατανομής του χάρτη υγειονομικών της χώρας που έχουν οι ΥΠΕ.

5. Στην Υπουργική Απόφαση δεν λαμβάνεται υπόψη το που ασκείται η ιατρική -εν προκειμένω η ρευματολογία. Έτσι, ιατρεία που λειτουργούν σε Νοσοκομεία ή Κλινικές Νοσοκομειακές ή Πανεπιστημιακές καταγράφονται με ατομική καταγραφή-χρέωση των φαρμακευτικών δαπανών, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η άσκηση της ρευματολογίας στα πλαίσια υπαλληλικής σχέσης με το αντίστοιχο Ίδρυμα. Για το θέμα αυτό θα πρέπει να ληφθεί ειδική μέριμνα.

6. Στο άρθρο 11, παράγραφο 4, αναφέρεται η λειτουργία Επιτροπών του ΕΟΠΥΥ για την έγκριση συγκεκριμένων

φαρμάκων. Πιστεύω ότι η λειτουργία των επιτροπών αυτών θα είναι άνευ αντικειμένου όταν εφαρμοστούν πλήρως τα θεραπευτικά πρωτόκολλα. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον η λειτουργία των επιτροπών αυτών κριθεί αναγκαία, η σύστασή τους θα πρέπει να καθοριστεί με κριτήρια επιστημονικής καταξίωσης και εμπειρίας των προσώπων που τις απαρτίζουν, ώστε να είναι ευρείας αποδοχής.

Έτσι δεν θα αμφισβητούνται οι αποφάσεις τους και θα εξασφαλίζονται συνθήκες διαφάνειας.

Για όλα τα παραπάνω πιστεύουμε ότι, τουλάχιστον στα σημεία που αναφέρθηκαν, χρειάζεται αναθεώρηση ή τροποποίηση των αντίστοιχων διατάξεων.

Καθώς σαν Δ.Σ. της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ υποστηρίζουμε θερμά τον εξορθολογισμό της συνταγογράφησης και την περιστολή της υπερβολικής και άσκοπης δαπάνης, είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε παραπέρα διευκρίνιση ή συνεργασία.

Με τιμή,
Για το ΔΣ της ΕΡΕ - ΕΠΕΡΕ

Ο Πρόεδρος

Σπύρος Ασλανίδης

Σχέδιο δράσης για τις ρευματικές παθήσεις (2014-2018)

Στη Γενική Συνέλευση της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ στις 14-12-2013, εγκρίθηκε η δημιουργία και εφαρμογή του «Σχεδίου Δράσης για τις Ρευματικές Παθήσεις», το οποίο θα περιλαμβάνει όλες εκείνες τις ενέργειες και δραστηριότητες που προτίθεται να αναλάβει η ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ μόνη ή συνεργαζόμενη με άλλους φορείς (κρατικούς, επιστημονικές ενώσεις, επαγγελματικές ενώσεις, ενώσεις ασθενών κλπ). Επιδίωξη του «Σχεδίου» είναι η υιοθέτησή του από το ΚΕΣΥ και η ανακήρυξή του ως «Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις Ρευματικές Παθήσεις» από το Υπουργείο Υγείας. Ο κεντρικός στόχος του «Σχεδίου» είναι η πρώιμη διάγνωση και η έγκαιρη και ορθή θεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών με ρευματικές παθήσεις, ώστε να μειωθεί η κοινωνική, οικονομική, ασφαλιστική, οικογενειακή και προσωπική επιβάρυνση που προκαλούν οι ασθένειες αυτές. Έμμεσο αποτέλεσμα του «Σχεδίου» θα είναι η αύξηση της αναγνωρισιμότητας των ρευματικών παθήσεων και του ρόλου του Ρευματολόγου.

Το «Σχέδιο» θα αποτελέσει το γενικό πλαίσιο των δραστηριοτήτων της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ τουλάχιστον για την επόμενη 5ετία. Την εφαρμογή του «Σχεδίου» αναλαμβάνει το Δ.Σ. της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ, το οποίο μέσω των ήδη συγκροτημένων επιτροπών (Επαγγελματικής Ένωσης, Ερευνητικών Ομάδων Εργασίας, Επιτροπή Β. Ελλάδος) και άλλων που θα δημιουργηθούν για επί μέρους ειδικούς σκοπούς, θα διαχειριστεί σε βάθος χρόνου τις προβλεπόμενες ενέργειες-δράσεις.

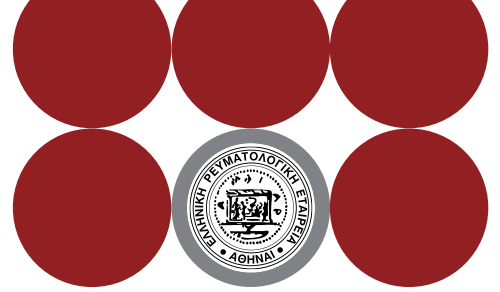
Κάθε Δ.Σ. θα επικαιροποιεί το «Σχέδιο» για τη δική του θητεία και θα καθορίζει τις προτεραιότητες και τους τρόπους εφαρμογής των επί μέρους στόχων. Το Δ.Σ. στη θητεία του οποίου θα συμπληρωθεί η πενταετία (2018), θα έχει τη δυνατότητα ανανέωσής του για άλλα 5 έτη, ώστε εν τέλει να αποκτήσει χρονικό ορίζοντα 10ετίας (5+5 έτη).

Το «Σχέδιο» για να τύχει θεσμικής αλλά και κοινωνικής αποδοχής, έχει στο επίκεντρο τον ασθενή και τις παθήσεις, ενώ η ανάπτυξη του έργου της ειδικότητας της Ρευματολογίας και η ενίσχυση και καθιέρωση του ρόλου του Ρευματολόγου αποτελούν το εργαλείο για την επίτευξη των στόχων.

Η χρηματοδότηση των δράσεων του «Σχεδίου» θα προκύψει από διάφορες πηγές, όπως: α) ειδικές χορηγίες φαρμακευτικών εταιρειών ή άλλες δωρεές, β) τα διαθέσιμα της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ που αφορούν την Επαγγελματική Ένωση ή/και τις Ομάδες Εργασίας, γ) εθνικά ή ευρωπαϊκά προγράμματα, όπως το αναμενόμενο Σ.Ε.Σ (Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020) που πρόκειται να αντικαταστήσει το ΕΣΠΑ.

Η επί μέρους κατηγοριοποίηση των δράσεων του «Σχεδίου» περιλαμβάνει διαφορετικούς τομείς δράσης, όπως:

1. Πανελλήνια ενημερωτική εκστρατεία για τις Ρευματικές Παθήσεις και το ρόλο του Ρευματολόγου.
2. Προώθηση της έρευνας στον τομέα των ρευματικών

- παθήσεων από ελληνικά ερευνητικά κέντρα (πανεπιστημιακά, ομάδες εργασίας της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ κλπ) με ευκαιρίες συμμετοχής σε νέους ρευματολόγους.
- Υποστηρικτικό πλαίσιο μετεκπαίδευσης νέων ρευματολόγων με υποτροφίες για εξειδίκευση και απόκτηση εμπειρίας σε ελληνικά ή διεθνή κέντρα.
  - Διαμόρφωση σταθερού πλαισίου συνεχιζόμενης εκπαίδευσης των Ρευματολόγων, των ιατρών άλλων συναφών ειδικοτήτων αλλά και του νοσηλευτικού και παραϊατρικού προσωπικού για τη σύγχρονη κάθε φορά προσέγγιση των ρευματικών παθήσεων μέσω κλασικών ή διαδικτυακών μοντέλων εκπαίδευσης.
  - Διαμόρφωση (όπου δεν υπάρχουν) και συνεχής επικαιροποίηση των ελληνικών Κατευθυντηρίων Οδηγιών για την ορθή διάγνωση και θεραπεία των ρευματικών παθήσεων.
  - Οργάνωση και εφαρμογή των θεραπευτικών Πρωτοκόλλων Συνταγογράφησης καθώς και των Πρωτοκόλλων Εργαστηριακής Διερεύνησης και Παρακολούθησης των ρευματικών ασθενών στο πλαίσιο της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
  - Οργάνωση βάσης δεδομένων των ρευματικών ασθενών και της θεραπείας που λαμβάνουν (Μητρώο Ασθενών), ως πλαίσιο τόσο για την έρευνα όσο και για τη χάραξη στρατηγικών για την αντιμετώπιση των ρευματοπαθειών. Επιπρόσθετα η εφαρμογή του Μητρώου στην Ηλεκτρονική Συνταγογράφηση θα αποτελέσει καινοτομία, ως πρόδρομο εργαλείο του «ηλεκτρονικού φακέλου ασθενούς».
  - Οργάνωση μελέτης για την αναγκαιότητα και την ορθολογική κατανομή ρευματολογικών υπηρεσιών υγείας τόσο στην πρωτοβάθμια όσο και στη δευτεροβάθμια φροντίδα υγείας του Εθνικού Συστήματος Υγείας.
  - Μελέτη και συγκρότηση πλαισίου προτάσεων προς το ΚΕΣΥ για τις ανάγκες της χώρας σε ειδικευμένους Ρευματολόγους, για τα Κέντρα και τις προϋποθέσεις χορήγησης της ειδικότητας αλλά και για το περιεχόμενο της εκπαίδευσης των ειδικευομένων.
  - Αναθεώρηση του κώδικα αναπηρίας που σχετίζεται με τις ρευματικές παθήσεις με βάση τις μεταβολές που επέφεραν οι νέες θεραπείες στη λειτουργικότητα και την παραγωγική δυνατότητα των ρευματοπαθών. Ο κώδικας αυτός θα αποτελέσει τον οδηγό του ασφαλιστικού συστήματος για την απονομή αναπηρικών συντάξεων και άλλων μέσων κοινωνικής στήριξης των ρευματοπαθών.
  - Πρώθηση του ρόλου και της οργάνωσης των Ενώσεων Ρευματοπαθών ώστε να καταστούν ουσιαστικοί πυρήνες αντιπροσώπευσης και εκπαίδευσης-ενημέρωσης των ρευματοπαθών.

12. Πλαίσιο δράσεων σε συνεργασία με τις Ενώσεις Ασθενών για την κοινωνική επανενσωμάτωση των χρόνιων ρευματοπαθών αλλά και για τη στήριξη και διευκόλυνση των ασθενών με αναπηρία ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο αποκλεισμός τους λόγω ελλιπούς προσβασιμότητας.

13. Ανάλυση και προώθηση πρωτοβουλιών εθελοντισμού για τη φροντίδα των ρευματοπαθών, οι οποίοι δεν έχουν πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες ρευματολογικής φροντίδας και παρουσιάζουν αντικειμενική αδυναμία να προσφύγουν σε ιδιωτικές υπηρεσίες (όπως ανασφάλιστοι, κάτοικοι απομακρυσμένων περιοχών, μετανάστες κλπ).

Οι πρώτες ενέργειες του Δ.Σ. της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ το 2014 για την υλοποίηση του «Σχεδίου» είναι:

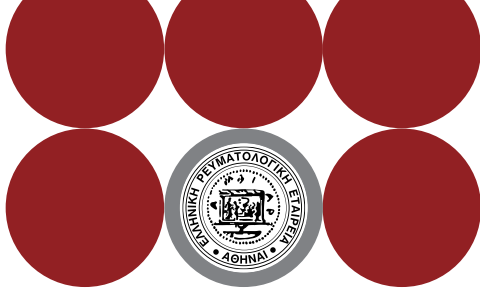
- Πρόσκληση προς τις Ενώσεις Ασθενών για την από κοινού σύνταξη του κειμένου του «Σχεδίου Δράσης για τις Ρευματικές Παθήσεις» ώστε να κατατεθεί σύντομα στο ΚΕΣΥ και στο Υπουργείο Υγείας ολοκληρωμένη και αντιπροσωπευτική πρόταση. Στην κατεύθυνση αυτή θα οργανωθεί κοινή συνεδρίαση με εκπρόσωπους των Ενώσεων Ασθενών που λειτουργούν στην Ελλάδα, το Σάββατο 15 Φεβρουαρίου 2014 στα γραφεία της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ.

- Προκήρυξη ανοιχτού διαγωνισμού για την ανάθεση σε εξειδικευμένο γραφείο (Ανάδοχος) καμπάνιας με τον τίτλο: «Πανελλήνια ενημερωτική εκστρατεία για τις Ρευματικές Παθήσεις και το ρόλο του Ρευματολόγου».

Σκοπός της καμπάνιας είναι η ευαισθητοποίηση του πληθυσμού και της ιατρικής κοινότητας για τις ρευματικές παθήσεις και το ρόλο του Ρευματολόγου, δεδομένης της μειωμένης ή κακής πληροφόρησης του πληθυσμού και της ελλιπούς παραπομπής των ασθενών από τις άλλες ιατρικές ειδικότητες. Η «Ενημερωτική Εκστρατεία» θα περιλαμβάνει συγκεκριμένες επικοινωνιακές ενέργειες και στοχευμένες δράσεις που θα προωθούν την άμεση και έμμεση δημοσιότητα μέσω τηλεόρασης, ραδιοφώνου, αρθρογραφίας, συνεντεύξεων, διαδικτύου, τοπικών εκδηλώσεων κοινού κλπ.

Ως αποτέλεσμα αναμένεται να προκύψει η αύξηση της αναγνωρισιμότητας τόσο των ρευματικών παθήσεων όσο και του ρόλου του Ρευματολόγου σε όλα τα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας. Η μικρή στελέχωση του Δημόσιου Τομέα Υγείας με Ρευματολόγους και οι κυοφορούμενες αλλαγές στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (που μπορεί να οδηγήσουν στην έξοδο πολλών Ρευματολόγων) καθώς και η πληθώρα νέων άνεργων ή υποαπασχολούμενων Ρευματολόγων, καθιστούν απολύτως αναγκαία την ανάληψη εξωστρεφών πρωτοβουλιών από την ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ για την ανάπτυξη του έργου της ειδικότητας του Ρευματολόγου.

Η μέχρι τώρα εμπειρία ανάληψης σχετικών δράσεων της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ (π.χ. Ημέρα Αρθρίτιδας) όπως και άλλων φορέων είναι θετική αλλά χρειάζεται συνεχές, μακροχρόνιο και επαγγελματικά σχεδιασμένο έργο καθώς και εργα-

λεια ελέγχου για να αποδώσει τα προσδοκώμενα.

Η «Ενημερωτική Εκστρατεία» θα έχει ορίζοντα πενταετίας (2014-2018) με ετήσια αξιολόγηση προόδου από ειδική επιτροπή που θα συστήσει το Δ.Σ. της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ και η οποία θα εγκρίνεται και θα ανανεώνεται από το εκάστοτε Δ.Σ. της εταιρείας. Θα τεθούν μετρήσιμοι στόχοι επίτευξης στον Ανάδοχο ενώ η αξιολόγηση του έργου θα αντικειμενοποιείται μέσω καθορισμένων μέσων, όπως οι έρευνες αγοράς και όποιο άλλο «εργαλείο» προκρίνει το εκάστοτε Δ.Σ. Η συμφωνία που θα υπογραφεί μεταξύ ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ και Αναδόχου, θα προβλέπει ετήσια ρήτρα ανανέωσης ή τροποποίησης ή κατάρτησής της, με βάση τις αποφάσεις του εκάστοτε Δ.Σ. της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ αλλά και της επίτευξης των στόχων από τον Ανάδοχο.

Η χρηματοδότηση του έργου θα προκύψει από α) τα διαθέσιμα της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ που αφορούν την Επαγγελματική Ένωση β) ειδικές χορηγίες φαρμακευτικών εταιρειών ή άλλες δωρεές γ) ευρωπαϊκά προγράμματα σε επόμενο στάδιο.

Αγαπητοί συνάδελφοι

Το «Σχέδιο Δράσης» και η «Ενημερωτική Εκστρατεία» έχουν σκοπό να ενισχύσουν τη θέση του Ρευματολόγου επιστημονικά, επαγγελματικά και κοινωνικά. Πρόκειται για οργάνωση και συντονισμό των δράσεων της ΕΡΕ-

ΕΠΕΡΕ, καθώς και για άνοιγμα και πρωτοβουλίες προς την κοινωνία των πολιτών. Η προσπάθεια αυτή είναι πιο σημαντική σήμερα στις συνθήκες της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης που επηρεάζει καταλυτικά και το χώρο της Υγείας. Κάθε ευρώ που δαπανάται από τα διαθέσιμα και την περιουσία της Εταιρείας, πρέπει να υπολογίζεται σε σχέση με την υπεραξία που αποδίδει, ιδιαίτερα σήμερα που τα έσοδα της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ έχουν μειωθεί δραματικά.

Όμως για την επιτυχία των παραπάνω πρωτοβουλιών δεν αρκούν οι προσπάθειες του Δ.Σ. θα πρέπει να συμμετάσχουν όσο το δυνατόν περισσότεροι Ρευματολόγοι, ιδιαίτερα οι νέοι. Εξάλλου οι συνάδελφοι που δραστηριοποιούνται εκτός Αθήνας θα έχουν τη δυνατότητα ισότιμης συμμετοχής μέσω των δυνατοτήτων που προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία.

Το όραμα είναι η Ρευματολογική Εταιρεία να γίνει αυτό που όλες οι γενιές των παλαιότερων προσπάθησαν να κάνουν, δηλαδή μια κυψέλη τα μέλη της οποίας εργάζονται διαρκώς -ανεξάρτητα από την εργασιακή τους θέση- πάνω σε ένα πρόγραμμα που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες απαιτήσεις αλλά και στις ανάγκες και φιλοδοξίες του καθενός ξεχωριστά.

Παναγιώτης Τρόντζας
Αντιπρόεδρος της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ

.....

Οι ομάδες εργασίας ξεκίνησαν. Τα ερευνητικά πρωτόκολλα πρέπει να ετοιμαστούν ώστε να κατατεθούν για ενδεχόμενη χρηματοδότηση

Όπως αρκετοί συνάδελφοι θα θυμούνται, στο τελευταίο Πανελλήνιο Συνέδριο της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ (Δεκ. 2012) μπήκαν οι βάσεις για τη δημιουργία των ομάδων εργασίας της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ, που σήμερα είναι οι παρακάτω οκτώ:

1. Οστεοαρθρίτιδα και εξωαρθρικός ρευματισμός
2. Ρευματοειδής αρθρίτιδα
3. Χρόνιος πόνος
4. Απεικόνιση στα ρευματολογικά νοσήματα
5. Οροαρνητικές σπονδυλοαρθροπάθειες
6. Μεταβολικά νοσήματα
7. Επιδημιολογία ρευματικών νοσημάτων
8. Συστηματικά αυτοάνοσα νοσήματα

Μετά την εκλογή των κκ. Α. Ασλανίδη, Δ. Βασιλόπουλου, Α. Γεωργιάδη, Δ. Καρόκη, Δ. Πατρίκου, Γ. Σκαρνανάβου, Π. Τρόντζα, και του γράφοντος ως συντονιστών, αντιστοίχως, οι ομάδες εγκρίθηκαν και καταχωρηθήκαν στα Πρακτικά των συνεδριάσεων του Δ.Σ. της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ.

Συνολικά, περισσότεροι από 90 συνάδελφοι, ειδικευμένοι ρευματολόγοι και ειδικευόμενοι, εκδήλωσαν γραπτό ενδιαφέρον να συμμετέχουν, σε μία ή και περισσότερες ομάδες ο καθένας. Κατ' αρχήν ο κάθε συντονιστής έστειλε e-mail στα μέλη της ομάδας του για να εγγραφούν στον σχετικό ιστότοπο (Forum).

Εν συνέχεια η κα Ζ. Μουρτσιαίδη (211.0130067, gm@

elcom.gr) που διαχειρίζεται την ιστοσελίδα μας, απέστειλε σε κάθε μέλος ομάδας τον προσωπικό ηλεκτρονικό κωδικό, με τον οποίο αποκτήθηκε πρόσβαση στις ηλεκτρονικές συνομιλίες μέσω του Forum της ιστοσελίδας μας.

Στα Μετεκπαιδευτικά Μαθήματα Ρευματολογίας του Δεκεμβρίου, ο Πρόεδρος κ. Ασλανίδης εξασφάλισε χώρο και χρόνο για την φυσική συνάντηση των ομάδων. Οι συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν, με μικρή, ωστόσο, συμμετοχή. Αρκετοί συνάδελφοι δεν έχουν ακόμη εγγραφεί στο Forum της ιστοσελίδας μας. Ομολογουμένως ωστόσο, η ομάδα που έχει τα πρωτεία αναφορικά με την πυκνότητα των επαφών των μελών μέσω του Forum είναι η της απεικόνισης.

Ο καταληκτικός μήνας για την κατάθεση των ερευνητικών πρωτοκόλλων, που σύμφωνα με το καταστατικό της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ στο εξής θα χρηματοδοτούνται μόνον εάν προέρχονται από τις ομάδες εργασίας, είναι ο Ιούνιος 2014. Όσοι επιθυμούν μπορούν να υποβάλλουν ιδέες που θα οδηγήσουν σε συνεργατικό ερευνητικό πρωτόκολλο, στο οποίο θα πρέπει να μπορούν να συμμετέχουν όσα περισσότερα μέλη της ομάδας είναι δυνατόν. Οι ιδέες μπορεί να συζητηθούν στο Forum, τηλεφωνικά, ή σε συνάντηση των μελών των ομάδων με την ευθύνη των συντονιστών, έτσι ώστε να καταλήξουν σε συγκεκριμένα ερευνητικά πρωτόκολλα.

Ως παράδειγμα συνεργατικού πρωτοκόλλου δείτε παρακάτω μια απλή ιδέα που θα μπορούσε να υλοποιηθεί εύκολα και άμεσα και αφορά όλη την κοινότητά μας. Τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης εργασίας, ή άλλων παρομοίων, έχουν προφανή επιστημονική σημασία, ανακοινώνονται σε συνέδρια, δημοσιεύονται σε έγκυρα διεθνή περιοδικά, ενώ συμμετέχουν (κάποιοι συνάδελφοι ίσως για πρώτη φορά) όλοι ανεξαιρέτως οι συντελεστές στην (περαιτέρω) ανάδειξη της Ελληνικής Ρευματολογίας.

Το παράδειγμα έχει ως εξής:

Στα πλαίσια της προσπάθειας να συλλεγούν ακριβή επιδημιολογικά δεδομένα για την Συστηματική Σκλήρυνση (ΣΣ) στον Ελληνικό πληθυσμό, δημιουργείται Μητρώο Καταγραφής των ατόμων που πάσχουν από τη νόσο. Στο Μητρώο Καταγραφής καλούνται να συμμετάσχουν όλοι οι Έλληνες ρευματολόγοι, κάτι που θα επιτρέψει την αποτύπωση αντιπροσωπευτικών επιδημιολογικών στοιχείων σε πανελλαδικό επίπεδο.

Πράγματι, ήδη στην πρώτη συνάντηση της ομάδας εργασίας των Συστηματικών Αυτοάνοσων Νοσημάτων, μπήκαν οι βάσεις και άρχισε η προσπάθεια υλοποίησης Μητρώων Καταγραφής ασθενών με ΣΣ, νόσο Αδαμαντιάδη-Behcet's,

κροταφική αρτηρίτιδα, συστηματικό σκληρόδερμα, αντιφωσφιλιπιδαιμικό σύνδρομο και νεφρίτιδος λύκου. Προς το παρόν, εκτός του γράφοντος, δεσμεύθηκαν να συμμετέχουν με υλικό από τις οικείες κλινικές οι συνάδελφοι κ.κ. Λιόσης και Δαούσης από την Πάτρα, Μπερτσιάς από την Κρήτη, Σακκάς από τη Λάρισα και Τεκτονίδου, Φραγκιαδάκη και Ελέζογλου από την Αθήνα.

Τέλος, αξίζει να προσέξετε το εξής: Πρόσφατα δημοσιεύθηκε στο περιοδικό με το υψηλότερο κύρος στη Ρευματολογία μια (σχετικά απλή) μελέτη παρατήρησης με τίτλο "Morbidity and mortality in the antiphospholipid syndrome during a 10-year period: a multicentre prospective study of 1000 patients' Ann Rheum Dis. 2014 Jan 24".

Πιστεύω ότι μπορεί ο καθένας μας να φανταστεί τη σημασία, αλλά και το διεθνές ενδιαφέρον, που θα είχε η υλοποίηση παρομοίων πρωτοκόλλων σε διάφορους πληθυσμούς ασθενών στην χώρα μας, δηλαδή σε έναν αρκετά ομοιογενή καυκάσιο πληθυσμό, και μάλιστα όπου όλοι οι ρευματολόγοι γνωρίζομαστε και μπορούμε να συνεργαστούμε.

Πέτρος Σφηκιάκης
Σπύρος Ασλανίδης

Συνάντηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ιατρικών Ειδικοτήτων - (UEMS) Τμήμα Ρευματολογίας ΠΑΡΙΣΙ 22-23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2013

Η Ευρωπαϊκή Ένωση Ιατρικών Ειδικοτήτων συνεργάζεται τόσο με την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και με τις Ευρωπαϊκές Ενώσεις των διαφόρων Ειδικοτήτων, για εμάς με την EULAR, σε μια προσπάθεια να βοηθήσει στην επίλυση των προβλημάτων των ειδικευμένων γιατρών.

Η συνάντηση των αντιπροσώπων έγινε στο Espace Saint Martin και συμμετείχαν 25 Ρευματολόγοι από 15 κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σκοπός της συνάντησης ήταν η δημιουργία πλαισίου για την καθιέρωση του Διπλώματος «Ευρωπαίου Ρευματολόγου». Ένα δίπλωμα δηλαδή που θα επιτρέψει σε όποιον το έχει, να μπορεί ελεύθερα και χωρίς γραφειοκρατικές διαδικασίες, να εξασκήσει την Ρευματολογία είτε σαν ιδιώτης, είτε σαν νοσοκομειακός, σε οποιαδήποτε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η συνάντηση είχε μορφή workshop, συμμετείχαν υποχρεωτικά όλοι και διήρκεσε 15 περίπου ώρες, εκτός από τα γεύματα εργασίας. Θα έλεγα ότι ήταν από τις δυσκολότερες συναντήσεις που έχω συμμετάσχει, διότι έπρεπε οπωσδήποτε να ολοκληρωθεί η πρώτη φάση του προγράμματος στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, μετά από την αφόρητη πίεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ιατρικών Ειδικοτήτων.

Καθορίστηκαν σε draft: 1) Το πρόγραμμα σπουδών, 2) οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι εκπαιδευτές, 3) Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα εκπαιδευτικά κέντρα, 4) Το πρόγραμμα των εξετάσεων και άλλες πολ-

λές λεπτομέρειες σχετικές με το παραπάνω αναφερόμενο δίπλωμα. Αυτά θα καταγραφούν και θα αποσταλούν σε όλους τους συμμετέχοντες, για μελέτη. Μια νέα πολύωρη συνάντηση θα γίνει πάλι στο Παρίσι, κατά τη διάρκεια του συνεδρίου της EULAR, για να υποστηρίξουμε όποιες νέες αλλαγές θέλουμε να γίνουν και μετά το τελικό κείμενο θα προωθηθεί στα κεντρικά της UEMS στις Βρυξέλλες για έγκριση και σύγκριση με τις απαιτήσεις και των άλλων ιατρικών ειδικοτήτων και τελική κατάθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Όπως καταλαβαίνετε, θα πρέπει να συμμετάσχουμε «υποχρεωτικά» σαν κράτος σε αυτές τις συναντήσεις για να μην βρεθούμε προ δυσάρεστων εκπλήξεων σε μερικά χρόνια.

Ακόμη κατά τη διάρκεια της συνάντησης έκανε παρουσίαση και η αντιπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Νέων Γιατρών (Ass. of European Junior Doctors), που παρουσίασε τα προβλήματα των νέων ειδικευμένων και ειδικευομένων Ρευματολόγων όχι μόνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και άλλων περιφερειακών της Ένωσης χωρών.

Μου προτάθηκε να ενημερώσω τους νέους της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ ότι πρέπει να επισκεφθείτε το site EMEUNET για να γίνετε μέλη αλλά και για να συμμετάσχετε στην διαμόρφωση κάποιων προτάσεων. Όσο περισσότεροι τόσο καλύτερα.

Δρ Αχιλ. Ε. Γεωργιάδης
Ρευματολόγος

Περί "απελευθέρωσης" ιατρικού επαγγέλματος

Σύμφωνα με το γνωστό νόμο Λοβέρδου περί απελευθέρωσης των επαγγελματιών, πολλοί γιατροί ζητούν από τους ιατρικούς συλλόγους να εγκρίνουν νέες άδειες ίδρυσης και λειτουργίας ιατρείων σε όμορους ή και απομακρυσμένους νομούς. Μέχρι τώρα η θεμιτή πρακτική ήταν να εγκρίνονται τέτοιου είδους αιτήσεις όταν στα όρια του ιατρικού συλλόγου δεν υπήρχε ιατρός αντίστοιχης ειδικότητας. Σήμερα όμως παρατηρείται το φαινόμενο να ζητούν νέες άδειες ιατροί όλων των ειδικοτήτων. Οι αιτήσεις τους κατ' αρχήν γίνονται δεκτές διότι ο νόμος δεν αφήνει περιθώρια άρνησης παρά μόνο για συγκεκριμένους λόγους, που έχουν σχέση με τις τυπικές προϋποθέσεις επάρκειας της νέας εγκατάστασης. Σε περίπτωση άρνησης χορήγησης αδειάς, ο φάκελλος της αίτησης μετά από ορισμένο χρονικό διάστημα (το πολύ 2 μηνών) διαβιβάζεται αυτοδικαίως στην περιφέρεια, όπου και χορηγείται η απαραίτητη άδεια.

Οι ιατρικοί σύλλογοι, μετά από αυτή την εξέλιξη, έχουν προσφύγει στο Συμβούλιο της Επικρατείας για ακύρωση του προεδρικού διατάγματος, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, επικαλούμενοι σωρεία σοβαρών ενστάσεων,

κυρίως δε για άσκηση πλανωδιακής ιατρικής και αθέμιτου ανταγωνισμού.

Το φαινόμενο είναι σε ιδιαίτερη έξαρση σε τουριστικούς προορισμούς, κυρίως τους θερινούς μήνες.

Αν για παλαιότερους ρευματολόγους δεν τίθεται θέμα αθέμιτου ανταγωνισμού, για τους νέους συναδέλφους με κλειστές τις πόρτες απασχόλησης στο ΕΣΥ ή τον ΕΟΠΥΥ, η προκλητική εγκατάσταση συναδέλφων σε δεύτερα ή τρίτα ιατρεία συνιστά φαινόμενο αθέμιτου ανταγωνισμού και η Εταιρία μας πρέπει να λάβει θέση.

ΠΡΟΤΑΣΗ: Συνάδελφοι που μεταχειρίζονται τέτοιου είδους πρακτικές να απομονώνονται και να αποκλείονται από τις επιστημονικές δραστηριότητες της Εταιρίας μας ως πρότυπα αποφυγής. Ο αποκλεισμός εννοείται ότι πρέπει να συμπεριλαμβάνει προσκλήσεις για συμμετοχή σε ημερίδες, συμπόσια ή συνέδρια και οπωσδήποτε προσκλήσεις για υποτροφίες, προεδρεία ή συμμετοχή σε πάνελ στοργικής τραπέζης ή ανακοινώσεων.

Ο Πρόεδρος του Ιατρικού Συλλόγου Τρικάλων
Γεώργιος Κή. Πέτρου
Ιατρός ρευματολόγος Ν.Μ.Υ. ΕΟΠΥΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Προς τον αξιότιμο κ. Πρόεδρο της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ

Αξιότιμε κε Πρόεδρε,

Κατ' αρχάς δεχθείτε παρακαλώ -εσείς, το Δ.Σ. και το προσωπικό της γραμματείας- τις ευχές της ομάδας MITOS για μια χαρούμενη και επιτυχημένη καινούρια χρονιά.

Είδαμε με μεγάλη χαρά την προσφορά της εταιρείας DORMED για φορητούς υπερηχοτομογράφους χαμηλού κόστους για τα μέλη της Εταιρείας μας, και σας ευχαριστούμε για την κοινοποίησή της σε όλα τα μέλη.

Σαν ομάδα που ασχολούμαστε ενεργά με τη διάδοση της υπερηχογραφίας του μυοσκελετικού στην ελληνική Ρευματολογική κοινότητα, αφού ευχαριστήσουμε τη συγκεκριμένη εταιρεία για την προσπάθεια και την προσφορά της, θα θέλαμε να κάνουμε μερικές επισημάνσεις, που αφορούν όχι μόνο τη συγκεκριμένη εταιρεία και προσφορά, αλλά κάθε αγορά τέτοιου μηχανήματος από οποιαδήποτε εταιρεία. Παρακαλούμε θερμά να κοινοποιηθούν αυτές οι σκέψεις στα μέλη της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ μαζί με τις ευχές μας για τη νέα χρονιά.

Ασφαλώς η ενεργός ενασχόληση με την υπερηχογραφία του μυοσκελετικού, προϋποθέτει ή διευκολύνεται από την ύπαρξη μηχανήματος για καθημερινή χρήση και εξέταση. Όμως, κάθε συνάδελφος που επιθυμεί να προβεί σε μια τέτοια αγορά, θα πρέπει -εκτός από την οικονομική παράμετρο, που ασφαλώς είναι πολύ σημαντική- να σταθμίσει και άλλους παράγοντες όπως:

- Την ποιότητα της εικόνας
- Το εύρος συχνότητας της κεφαλής (σήμερα χρησιμοποιούμε στο μυοσκελετικό US συχνότητες > 10-12 MHz).
- Την δυνατότητα του μηχανήματος για power Doppler (απαραίτητο σήμερα για την «ρευματολογική» υπερηχογραφία)
- Την αξιοπιστία της εταιρείας όσον αφορά το service και ανταλλακτικά.

Επίσης, να υπενθυμίσουμε για μια ακόμα φορά, ότι η υπερηχογραφία του μυοσκελετικού προϋποθέτει μια επίπονη, μακρά και ατέρμονη ενασχόληση και μαθησιακή καμπύλη. Η παρακολούθηση απλώς μερικών σεμιναρίων και η απόκτηση ενός μηχανήματος δεν παρέχει κανενός είδους «επάρκεια». Η επίσημη επάρκεια και άδεια από το ΚΕΣΥ απαιτεί συγκεκριμένο χρονικό διάστημα εκπαίδευσης σε αναγνωρισμένα κέντρα και με συγκεκριμένο αριθμό περιστατικών. Όσοι λοιπόν συνάδελφοι αποφασίσουν κάποια στιγμή να αγοράσουν οποιοδήποτε μηχάνημα οποιασδήποτε εταιρείας, πρέπει να το κάνουν όντας αποφασισμένοι να συνεχίσουν και να εντείνουν την εκπαίδευσή τους και να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί με τη διαγνωστική χρήση της μεθόδου, γιατί πάντα προέχει η ασφάλεια και η ωφέλεια του ασθενούς. Η υπερηχογραφική «υπερδιάγνωση» ή «υποδιάγνωση» είναι πολύ συχνή και εξαρτάται άμεσα από την εμπειρία του εξεταστή, ακόμα και με μηχανήματα υψηλής αξίας και τεχνολογίας, πολύ δε περισσότερο με μηχανήματα χαμηλής αξίας.

Με εκτίμηση,
Για την ομάδα MITOS
Δημήτρης Καρόκας
Πρόεδρος